

Vergaderjaar 2022–2023

29 984

Spoor: vervoer- en beheerplan

Nr. 1056

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 november 2022

Op 1 juli jl. heb ik uw Kamer geïnformeerd over de uitvoering van het plan van aanpak omtrent het personeelstekort bij de Verkeersleiding bij ProRail (Kamerstuk 29 984, nr. 987). Op 5 oktober jl. heb ik een brief van ProRail ontvangen met daarin een update over de situatie bij de Verkeersleiding. ProRail geeft aan dat goede resultaten zijn behaald, maar dat de risico's van het personeelstekort na 2023 blijven bestaan. Door strategische personeelsplanning, met daarbij ook meer inzicht in de ontwikkelingen binnen verkeersleiding en op de arbeidsmarkt, krijgt ProRail een steeds scherper beeld hoe het probleem zich in de toekomst verder ontwikkelt. Dit heeft nadere inzichten geboden waardoor de eerdere verwachting dat in het najaar van 2023 het tekort opgelost zou zijn, bijgesteld moet worden.

In de vorige brief waarschuwde ProRail nog voor een kwetsbare zomerperiode gezien de krapte in bezetting. De genomen maatregelen om de risico's te beperken hebben hun vruchten afgeworpen. Er is sprake van robuustere roosters en daarom heeft het personeel minder vaak op het laatste moment voor elkaar moeten invallen. Er heeft door deze inzet in de afgelopen maanden geen uitval van baanvakken plaatsgevonden. Dit is goed nieuws voor de reizigers, vervoerders en verladers. ProRail verwacht echter dat er ná 2023 een personeelstekort blijft. Dit is een ander signaal dan tot nu toe bekend was. De inzichten uit het strategische personeelsplan verklaren dit door de maatschappelijke trend dat jongere generaties vaker en sneller van baan wisselen (en dit ook blijkt uit cijfers bij ProRail) en een aanhoudende krappe arbeidsmarkt.

Door de beheersmaatregelen die ProRail heeft genomen, zijn de risico's voor de reizigers en vervoerders aanzienlijk beperkt. De beheersmaatregelen zullen naar aanleiding van de nieuwe inzichten langer in stand gehouden moeten worden. Ik ben tevreden met het feit dat ProRail de afgelopen periode zonder uitval heeft doorstaan, maar het feit dat de tekorten langer duren dan verwacht is een tegenvaller. Ook voor de

medewerkers die dagelijks de druk voelen van krappe roosters. Ik vraag ProRail om goed de medewerkers te betrekken bij deze langer durende maatregelen en te kijken wat de opties zijn om het tekort toch eerder terug te dringen.

Daarbij wil ik graag opmerken dat het met de opleiding van nieuwe treindienstleiders goed gaat. Er ronden naar verwachting een recordaantal treindienstleiders de opleiding af en stromen in op de werkvloer. Waren dit in 2021 nog 46 nieuwe mensen, zo zijn het er dit jaar naar verwachting 67. De verwachte instroom voor 2023 en 2024 is respectievelijk 74 en 88. ProRail geeft aan dat zij een pilot zullen starten om een nieuwe vorm van opleiden te ontwikkelen om zo verder te werken aan het opleidingstraject.

Het traject «Anders Werken», waarin per post wordt onderzocht hoe er efficiënter gewerkt wordt, is voor de eerste fase goed afgerond op de posten Amsterdam en Utrecht. Dit traject heeft kansen opgeleverd om diensten te besparen en wordt nu via pilots beproefd. De uitkomsten van deze pilots worden verwacht begin 2023. Het traject is per begin september jl. ook in Groningen, Zwolle en Alkmaar gestart. De plannen voor pilots op deze posten worden ook begin 2023 verwacht. De bedoeling is om dit traject na 2023 te continueren. ProRail maakt zich zorgen over het hogere personeelsverloop dat ook naar verwachting na 2023 aanhoudt. Dit vereist een extra inspanning om de personele bezetting op orde te krijgen en te houden.

Gezien de tekorten onderschrijf ik de diverse acties om het tekort en de problematiek te verminderen en spreek ik mijn waardering uit voor de inzet die ProRail gedaan heeft.

ProRail kondigt aan dat ze gaat anticiperen op het aanhoudende tekort door de lopende maatregelen door te zetten na 2023 om de treindienst zo robuust mogelijk te houden, ook in periodes met hoog verzuim en verlof. ProRail kijkt wat additioneel gedaan kan worden in 2023 om dit zoveel mogelijk te mitigeren. Daartoe gaat ze onder andere een arbeidsmarktonderzoek uitvoeren om te kijken in welke regio's de arbeidsmarkt gunstiger is en hoe ProRail daar optimaal gebruik van kan maken.

Tot slot kijkt ProRail richting de toekomst ook naar digitalisering als een ander middel dat op de langere termijn de functie treindienstleider en decentrale Verkeersleider gereed moet maken voor de toekomst. Dit is echter een langdurend traject waarbij ProRail kijkt welke oplossingen op korte termijn al kunnen worden geïmplementeerd om zo een deel van de routinematige werkzaamheden te verminderen. Dit alles wordt samen met de verkeersleiders opgepakt om zo samen de grootste impact te bewerkstelligen.

Ik heb er vertrouwen in dat ProRail alles op alles zet om het personeels-tekort te verkleinen. Ik houd de ontwikkelingen nauw in de gaten en daarbij heb ik vertrouwen dat ProRail zoveel mogelijk hinder voor treinreizigers voorkomt waarbij zij wel blijft letten op haar eigen personeel.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen